ДОРНОГОВЬ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (976) 7052 2734
Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2024.02.23 № 1-6/87

танай ______-ны № ______-т

ХАТАНБУЛАГ СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
Б.НАВЧАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хатанбулаг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хатанбулаг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус байгууллагын үйл ажиллагаанд асуудлын онцлох хэсэгт дурдах асуудал илрээгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Бараа материал болон үндсэн хөрөнгийн биет тооллогыг зохих журмын дагуу зохион байгуулаагүй, үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй байна.

Дээрх зөрчил нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4.4-д "*Тооллогын комисс дараах үүрэгтэй... комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх*", 73 дугаар зүйлийн 73.2-т "*Байгууллагын нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн тооллогоор бэлэн байсан үлдэгдэл, гарсан зөрүүг тооллогын акт материал батлагдсанаас хойш 5 хоногийн дотор нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж дансны үлдэгдлийг тулган шалгана*", Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан зааврын гуравдугаар зүйлийн 7-д "*Тооллогын дараа эд хариуцагч нарын тооцоог бодож илүүдлийг орлого болгох ба дутагдлыг төлүүлэх, эсвэл зарлага болгож*

илүүдлийг орлого болгох ба дутагдлыг төлүүлэх, эсвэл зарлага болгож шийдвэрлэнэ", 8-д "*Тооллогын комисс .. тооллогын явц үр дүнг комиссын хурлаар хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг 2 хувь үйлдэж байгууллагын удирдлагад танилцуулан батлуулж, санхүүгийн албанд хүргүүлэх үүрэгтэй*" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 бодлогын хүрээнд 36 арга хэмжээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөгдсөнөөс 90.2 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

АДБОУС 2706.10-д зааснаар хууль тогтоомжоор хориглоогүй, аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй, тухайлбал, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**8,439,020.00**	**10,199,010.00**
33	**АВЛАГА**	**912,270.00**	**912,270.00**
33500	**Бусад авлага**	**912,270.00**	**912,270.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	912,270.00	912,270.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**7,526,750.00**	**9,286,740.00**
35400	**Хангамжийн материал**	**7,526,750.00**	**9,286,740.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	3,658,868.00	4,119,368.00
35420	Аж ахуйн материал	3,612,882.00	3,379,882.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	255,000.00	1,500,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	287,490.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**13,285,351.42**	**41,273,186.13**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**13,285,351.42**	**41,273,186.13**
39200	**Биет хөрөнгө**	**13,152,018.14**	**41,206,519.57**
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	16,000,000.00	59,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,000,000.00)	(44,658,333.52)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	18,118,370.00	30,598,570.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,223,092.42)	(10,831,670.07)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	6,445,200.00	5,648,140.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,068,866.11)	(3,367,473.55)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,865,600.00	4,225,600.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(31,093.33)	(404,213.29)
39217	Ном	45,900.00	495,900.00
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**133,333.28**	**66,666.56**
39301	Програм хангамж	200,000.00	200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(66,666.72)	(133,333.44)
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**21,724,371.42**	**51,472,196.13**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,830.00**	**2,830.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,830.00**	**2,830.00**
41300	**Өглөг**	**2,830.00**	**2,830.00**
41360	**Бусад өглөг**	**2,830.00**	**2,830.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,400.00	2,400.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	430.00	430.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**21,721,541.42**	**51,469,366.13**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**21,721,541.42**	**51,469,366.13**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	3,284,200.00	3,284,200.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	3,284,200.00	3,284,200.00
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**18,409,801.42**	**48,185,166.13**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	21,597,855.03	18,437,341.42
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(3,188,053.61)	29,747,824.71
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	27,540.00	-
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**21,724,371.42**	**51,472,196.13**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**101,891,571.77**	**170,755,101.89**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**17,585,106.48**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**-**	**17,585,106.48**
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	-	17,585,106.48
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**101,891,571.77**	**153,169,995.41**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**6,080,000.00**	**300,000.00**

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,080,000.00	300,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**95,811,571.77**	**152,869,995.41**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	95,811,571.77	152,869,995.41
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**105,079,625.38**	**141,007,277.18**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**105,079,625.38**	**141,007,277.18**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**102,754,625.38**	**141,007,277.18**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**55,424,279.00**	**82,147,163.11**
210101	Үндсэн цалин	34,875,616.00	49,103,935.63
210102	Нэмэгдэл	9,677,887.00	26,501,107.48
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	212,000.00	2,372,000.00
210104	Урамшуулал	10,658,776.00	4,170,120.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,863,151.77**	**10,988,382.30**
210201	Тэтгэврийн даатгал	5,156,959.52	6,859,742.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	373,162.44	1,505,721.04
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	299,009.94	704,460.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	106,752.50	157,309.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	927,267.37	1,761,149.17
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**20,850,555.00**	**22,096,570.00**
210401	Бичиг хэрэг	4,664,145.00	1,529,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,415,060.00	15,962,270.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	585,100.00	350,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,186,250.00	4,254,800.00
2105	**Норматив зардал**	**6,451,650.00**	**5,633,580.00**
210502	Хоол, хүнс	6,451,650.00	5,633,580.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**2,286,400.00**	**1,255,000.00**
210604	Урсгал засвар	2,286,400.00	1,255,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**688,800.00**	**1,491,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	688,800.00	1,491,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**4,613,610.00**	**4,956,210.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,528,000.00	4,910,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	63,610.00	46,110.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**5,576,179.61**	**12,439,171.77**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	500,000.00	3,732,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,050,000.00	3,400,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	4,026,179.61	5,307,171.77
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,325,000.00**	**-**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**2,325,000.00**	**-**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,325,000.00	-
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**(3,188,053.61)**	**29,747,824.71**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**(3,188,053.61)**	**29,747,824.71**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**103,942,971.77**	**154,065,095.41**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**103,942,971.77**	**154,065,095.41**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**8,131,400.00**	**1,195,100.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,080,000.00	300,000.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,051,400.00	895,100.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**95,811,571.77**	**152,869,995.41**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	95,811,571.77	152,869,995.41
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**100,548,471.77**	**138,355,195.41**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**100,548,471.77**	**138,355,195.41**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**99,150,871.77**	**137,460,095.41**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**55,652,280.00**	**82,147,163.11**
210101	Үндсэн цалин	36,206,152.00	48,725,865.63
210102	Нэмэгдэл	8,575,352.00	26,499,607.48
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	212,000.00	2,372,000.00
210104	Урамшуулал	10,658,776.00	4,549,690.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,863,151.77**	**10,988,382.30**
210201	Тэтгэврийн даатгал	5,044,969.36	7,484,888.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	451,411.23	880,574.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	369,988.98	704,460.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	81,922.25	157,309.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	914,859.95	1,761,149.17
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**10,242,460.00**	**17,825,760.00**
210401	Бичиг хэрэг	1,081,400.00	1,485,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,128,560.00	15,990,760.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	799,500.00	350,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	233,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,496,400.00**	**2,500,000.00**
210604	Урсгал засвар	1,496,400.00	2,500,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**688,800.00**	**1,491,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	688,800.00	1,491,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**7,319,110.00**	**5,808,210.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,233,500.00	5,762,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	63,610.00	46,110.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**16,888,670.00**	**16,699,380.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,910,400.00	9,699,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,978,270.00	6,999,580.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,397,600.00**	**895,100.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**600,000.00**	**-**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	600,000.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**797,600.00**	**895,100.00**
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	797,600.00	895,100.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**3,394,500.00**	**15,709,900.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**3,394,500.00**	**15,709,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**3,394,500.00**	**15,709,900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**3,394,500.00**	**15,709,900.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,394,500.00	15,709,900.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(3,394,500.00)**	**(15,709,900.00)**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**3,284,200.00**	**64,059.50**	**21,794,878.37**	**25,143,137.87**
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(197,023.34)	(197,023.34)
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,284,200.00	64,059.50	21,597,855.03	24,946,114.53
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(36,519.50)	-	(36,519.50)
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
8	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(3,188,053.61)	(3,188,053.61)
10	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**3,284,200.00**	**27,540.00**	**18,409,801.42**	**21,721,541.42**
11	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**3,284,200.00**	**27,540.00**	**18,409,801.42**	**21,721,541.42**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	27,540.00	27,540.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,284,200.00	27,540.00	18,437,341.42	21,749,081.42
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(27,540.00)	-	(27,540.00)
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
18	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	29,747,824.71	29,747,824.71
20	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**3,284,200.00**	**-**	**48,185,166.13**	**51,469,366.13**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төсвийн төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэл	Зөрүү мөнгөн дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**156,971,900.00**	**152,869,995.41**	**4,101,904.59**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**156,971,900.00**	**152,869,995.41**	**4,101,904.59**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**156,971,900.00**	**152,869,995.41**	**4,101,904.59**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**85,074,000.00**	**82,147,163.11**	**2,926,836.89**
210101	Үндсэн цалин	35,219,000.00	48,725,865.63	(13,506,865.63)

210102	Нэмэгдэл	30,734,000.00	26,499,607.48	4,234,392.52
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,782,000.00	2,372,000.00	1,410,000.00
210104	Урамшуулал	15,339,000.00	4,549,690.00	10,789,310.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**11,634,300.00**	**10,988,382.30**	**645,917.70**
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,777,200.00	7,484,888.33	292,311.67
210202	Тэтгэмжийн даатгал	930,700.00	880,574.94	50,125.06
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	744,600.00	704,460.57	40,139.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	186,100.00	157,309.29	28,790.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,995,700.00	1,761,149.17	234,550.83
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**18,300,000.00**	**18,275,760.00**	**24,240.00**
210401	Бичиг хэрэг	1,500,000.00	1,485,000.00	15,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,000,000.00	15,990,760.00	9,240.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	800,000.00	800,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**13,125,000.00**	**13,099,900.00**	**25,100.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,625,000.00	10,599,900.00	25,100.00
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,500,000.00	-
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,500,000.00**	**1,491,200.00**	**8,800.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.00	1,491,200.00	8,800.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**10,638,600.00**	**10,168,210.00**	**470,390.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,125,000.00	10,122,100.00	2,900.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	96,600.00	-	96,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	390,000.00	46,110.00	343,890.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	27,000.00	-	27,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**16,700,000.00**	**16,699,380.00**	**620.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,700,000.00	9,699,800.00	200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,000,000.00	6,999,580.00	420.00
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**156,971,900.00**	**152,869,995.41**	**4,101,904.59**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**156,971,900.00**	**152,869,995.41**	**4,101,904.59**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	156,971,900.00	152,869,995.41	4,101,904.59
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1.00**	**1.00**	**-**
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	**3.00**	**3.00**	**-**
620001	Удирдах ажилтан	2	1	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1	1	
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**3**	**3**	
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч	2	1	
650011	Улс төрийн албан хаагч	1	1	

4417144353
ЕЮА0056 9025707

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төсвийн төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэл	Зөрүү мөнгөн дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**-**	**1,195,100.00**	**(1,195,100.00)**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**-**	**1,195,100.00**	**(1,195,100.00)**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**-**	**300,000.00**	**(300,000.00)**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**-**	**300,000.00**	**(300,000.00)**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	300,000.00	(300,000.00)
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**-**	**895,100.00**	**(895,100.00)**
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**-**	**895,100.00**	**(895,100.00)**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	895,100.00	(895,100.00)
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**-**	**1,195,100.00**	**(1,195,100.00)**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**-**	**1,195,100.00**	**(1,195,100.00)**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	300,000.00	(300,000.00)
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	895,100.00	(895,100.00)

4417144353

ЕЮА

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 47,472.3 мянган төгрөгийн 4 алдаа илэрснийг аудитын явцад бүрэн залруулсан.

5.1. Залруулсан алдаа

1. Балансаас баланст шилжүүлэн авсан Ланд Круйзер-105 маркийн авто тээврийн хэрэгслийн хуримтлагдсан элэгдэл болох 28,658.3 мянган төгрөгийг, мөн тайлант хугацааны 1,605.8 мянган төгрөгийн нийт 30,264.1 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардлыг бүртгээгүй байна. Энэ нь Монгол Улсын Сангийн сайдын 2006 оны 338 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан “Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.35 дахь хэсгийн “*элэгдэл нь хөрөнгийн ашиглалтын хугацааны туршид элэгдүүлэх дүнг системтэйгээр хуваарилсан хуваарилалтыг хэлнэ. Тайлангийн үеийн элэгдлийн шимтгэлийг зардал гэж хүлээн зөвшөөрнө*” гэж заасныг зөрчсөн байна.

2. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд үндсэн цалингийн гүйцэтгэл 550.3 мянган төгрөгөөр дутуу, бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж зардлын гүйцэтгэл 850.3 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2-т “*төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх*”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т “*үнэн зөв байх*”, 8 дугаар зүйлийн 8.4-т “*аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна*”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т “*дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянаж, ажил, гүйлгээг гарахаас нь хянан, баталгаажуулах*” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

3. Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих 7,000.0 мянган төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих ангилалд буруу илэрхийлсэн байна. Мөн нэмэлт санхүүжилтийн харилцах дансанд үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих 97.5 мянган төгрөгийг дутуу тайлагнасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т “*дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянаж, ажил, гүйлгээг гарахаас нь хянан, баталгаажуулах*”, Монгол Улсын Сангийн сайдын 2006 оны 338 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан “Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын 2 дугаар зүйлийн 2.9-т “*төсвийн захирагчдаас дараагийн шатны төсвийн эрх захирагчдад олгох татаас, санхүүжилтийн дансанд зориулалтаар нь ангилж бүртгэнэ*” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

4. Тайлант онд шинээр худалдан авсан 15,709.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хөрөнгийн зардалд тусгаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т “*үнэн зөв байх*”, 8 дугаар зүйлийн 8.4-т “*аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна*”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т “*дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянаж,*

ажил, гүйлгээг гарахаас нь хянан, баталгаажуулах” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Аудитаар үнийн дүнгүй 2 зөрчил илэрсэнд 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

Нийт илрүүлсэн 47.4 сая төгрөгийн 6-н алдаа, зөрчлөөс 00 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон 1.3 сая төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс 00 мянган төгрөгөөр бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

5.2. Төлбөрийн акт

Тайлант оны аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт байхгүй болно.

5.3. Албан шаардлага

Байгууллага нь жилийн эцсийн бараа материал болон үндсэн хөрөнгийн тооллогыг гүйцэтгэсэн боловч хөрөнгийн үлдэгдлийг тооцоо бодож баталгаажуулаагүй байна.

5.4. Зөвлөмж

Тайлант онд шилэн дансны цахим системд 129.9 сая төгрөгийн 8 орлогын гүйлгээ, 6.0 сая төгрөгийн 1 зарлагын гүйлгээ болон 19.8 сая төгрөгийн 18 шийдвэрийг байршуулаагүй байна. Үүнээс 8.6 сая төгрөгийн 6 шийдвэрийг хуулийн хугацаанд нь мэдээлээгүй байна. Иймд системд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 18.6 хувьтай, хугацаа хоцролт 80.3 хувьтай байгаа нь мэдээллийн ил тод байдал алдагдах, хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй байх эрсдэлтэй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т “*мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх*”, 4.1.3-т “*тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх*”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-т “*цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ*”, 6.4.8-т “*бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ*” , Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.7-т “*цалингийн зардлаас бусад таван сая, түүнээс дээш төгрөгийн үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийн хамт*”, 8.4.8-т “*бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана*” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны системд мэдээлээгүй 9 мэдээлэл, 18 шийдвэрийг нөхөн байршуулах, цаашид хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Балансаас балансbody шилжиж ирсэн хөрөнгийн хуримтлагдсан элэгдлийг тусгаагүй	1	30,264.1	1	30,264.1			1	30,264.1				
Хөрөнгийн зардлыг тусгаагүй	1	15,709.9	1	15,709.9			1	15,709.9				
Орлогын ангиллыг буруу илэрхийлсэн	1	97.5			1	97.5	1	97.5				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд зардал буруу илэрхийлсэн	1	1,400.8			1	1,400.8	1	1,400.8				
Дүн	**4**	**47,472.3**	**2**	**45,974.0**	**2**	**1,498.3**	**4**	**47,472.3**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Бараа материал болон үндсэн хөрөнгийн тооцоог баталгаажуулаагүй байх	1	-			1	-						
Дүн	**1**	**-**			**1**	**-**						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй байх	1	-					1	-
Дүн	**1**	**-**					**1**	**-**
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								